

TISKOVÁ ZPRÁVA
18. 11. 2013

Letošní výsledky sledování antibiotické rezistence potvrdily vzrůstající trend

Na dnešek, tedy 18. listopad, připadá již šestý Evropský antibiotický den a při této příležitosti zveřejnilo Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí data ze sledování rezistence vůči antibiotikům. Z údajů za rok 2012 vyplývá, že v průběhu uplynulých čtyř let (2009 až 2012) rezistence vůči antibiotikům v evropském regionu významně vzrostla. Pokud lidé antibiotika užívají v případech, kdy to není nutné, bakteriální původci infekcí si postupně vůči nim vytváří odolnost – rezistenci – a antibiotika se stávají neúčinnými. **„Jen pro příklad, v devíti z deseti případů je bolest v krku způsobená virem, v případě chřipky je to dokonce ve 100 % případů. Nezřídka se přitom setkáváme s tím, že i na tato onemocnění jsou nesprávně antibiotika předepisována,“** říká ministr zdravotnictví Martin Holcát. Zpracovaný Akční plán Národního antibiotického programu pro období 2011-2013 se tak mimo jiné zabývá zlepšením informovanosti a posílení spoluzodpovědnosti laické veřejnosti za zachování účinnosti antibiotik a omezení šíření antibiotické rezistence. **„Sledování antibiotické rezistence je velmi důležitým zdrojem cenných dat. Monitorování nám umožňuje určit rozsah problému a míru výskytu rezistence a slouží k včasnému záchytu nových typů rezistence,“** doplňuje Holcát.

V průběhu uplynulých čtyř let rezistence v evropském regionu významně vzrostla, patrné jsou však podstatné rozdíly ve výskytu rezistence mezi jednotlivými zeměmi Evropské unie. Vysokou úroveň rezistence tradičně potvrzují státy jižní a východní Evropy a naopak rezistence nejnižší se vyskytuje v zemích Evropy severní. **„Situace v České republice odráží současné trendy výskytu rezistence v ostatních evropských zemích. Klesá spotřeba vysoce účinných základních antibiotik (např. penicilinu), přesně zacílených na určité původce infekcí, a naopak roste spotřeba antibiotik rezervních (např. novějších makrolidů). Jejich široké spektrum potlačuje přirozené bakteriální osídlení a selektuje rezistentní bakterie, přičemž dochází ke ztrátě účinnosti antibiotik v důsledku rezistence a mnohonásobnému zvýšení nákladů na léčbu,“** říká Helena Žemličková, vedoucí Národní referenční laboratoře pro antibiotika při Státním zdravotním ústavu.

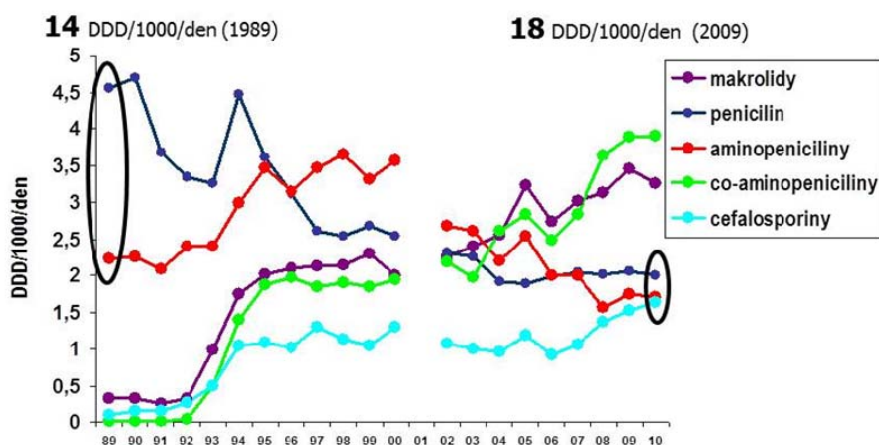

Příčinou vzestupu antibiotické rezistence je časté nadužívání a nesprávné užívání antibiotik v humánní a veterinární medicíně, a také nedostatky v oblasti prevence a kontroly infekcí usnadňující šíření rezistentních mikrobů ve zdravotnických zařízeních i v běžné populaci. V praxi se často stává, že pacienti antibiotika požadují, aniž by to jejich diagnóza vyžadovala. Zde je nutná přímá a otevřená spolupráce pacienta s lékařem a také osvěta, aby byl pacient upozorněn na všechna rizika nadužívání antibiotik a byl mu nabídnut vhodný alternativní způsob léčby.

„Téma narůstající antibiotické rezistence je jednou z hlavních zdravotnických priorit Evropské unie,“ potvrzuje ředitelka Státního zdravotního ústavu Jitka Sosnovcová a dodává: **„Ustanovení evropské sítě pro sledování antibiotické rezistence (EARS-Net) bylo prvním významným společným počinem v této oblasti. Od roku 1999 poskytuje EARS-Net aktuální a srovnatelné údaje o trendech antibiotické rezistence v zemích EU.“**

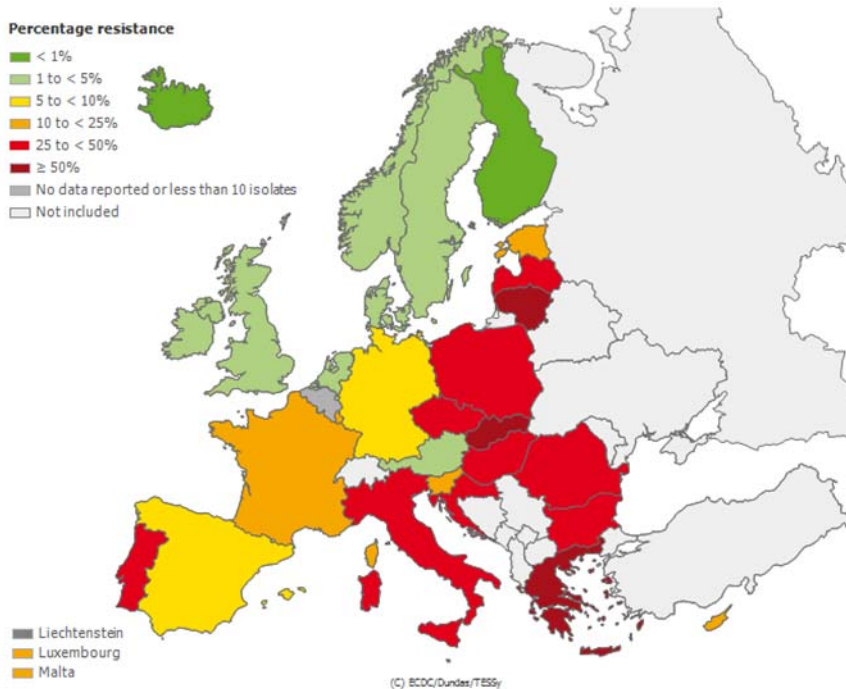
Trendy ve spotřebě antibiotik v České republice

Trendy ve spotřebě antibiotik v České republice

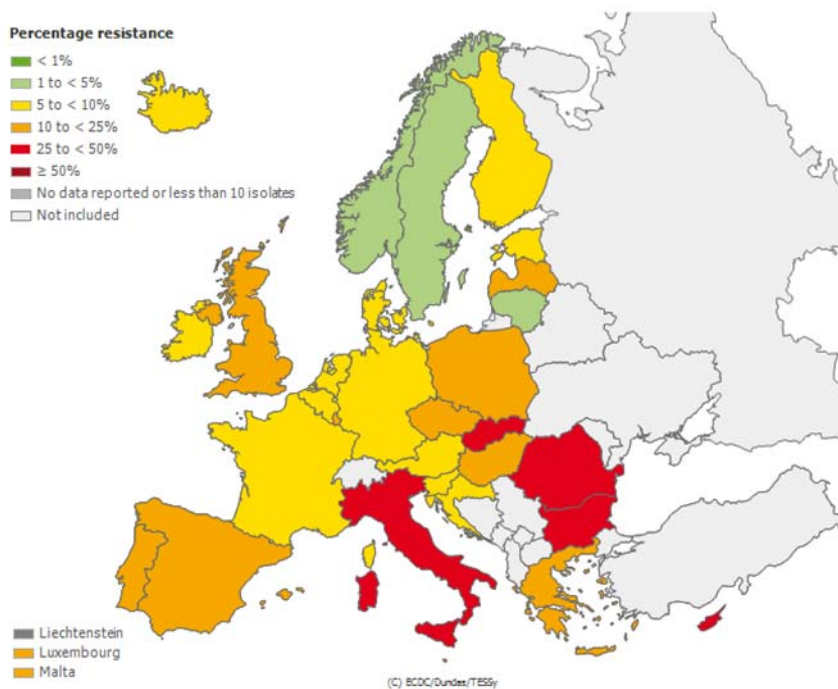

Data: Státní ústav pro kontrolu léčiv; Versporten A. JAC2011.

***Klebsiella pneumoniae*, podíl (%) kmenů s kombinovanou rezistencí k cefalosporinům 3. generace, fluorochinolonům a aminoglykosidům, státy EU/EEA, 2012**

***Escherichia coli*, podíl (%) kmenů s rezistencí ke 3. generaci cefalosporinů, státy EU/EEA, 2012**

Zdrojem výše uvedených dat a grafů je:

Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)

Surveillance report – Antimicrobial resistance surveillance in Europe, 2012

(<http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-surveillance-europe-2012.pdf>)

a interaktivní databáze EARS-Net

(http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/antimicrobial_resistance/database/Pages/database.aspx).

Data uvedená MUDr. Helenou Žemličkovou, Ph.D. jsou aktuální za rok 2012 a pocházejí z české databáze EARS-Net (<http://apps.szu.cz/earsnet/>), kterou provozuje Národní referenční laboratoř pro antibiotika ve Státním zdravotním ústavu.

*Pro více informací kontaktujte Ministerstvo zdravotnictví ČR, tel.: 224 972 166
Odbor komunikace s veřejností, e-mail: tis@mzcr.cz*

